

Tsjakkaa is kassa

Column door Marthy Kerff

We hebben het vanavond over het nieuwe WMO beleidsplan met de titel "Investeren in optimale deelname aan de samenleving bevordert welzijn en gezondheid van alle inwoners". Deze nieuwe beleidsbijbel leest als een zelfhulpboek uit de jaren '90, toen goeroes als Emile Ratelband ons verzekerden, dat we alles aankonden, als we maar hard genoeg bij alles "Tsjakkaa!" riepen. Het woord Tsjakkaa is nu vervangen door het woord veerkracht, (dat alleen al minstens 20 keer voorkomt op de eerste 12 pagina's) en waarin het gebed wordt afgesloten met mantra's als, "Om veerkracht en samenkracht van inwoners, zonder teveel overheidsbemoediging, te omarmen."

Dit beleidsstuk is geschreven door de zogeheten "positieve gezondheidsbeweging". Deze positieve gezondheidsbeweging, gaat ervan uit dat het grootste deel van alle ziektes een psychologische oorzaak heeft.

Wat mij betreft, had het nieuwe beleid net zo goed "Het toverstafje van Machteld Huber" kunnen heten. Machteld Huber is de antroposofische grondlegger van deze beweging en, op het moment, de meest invloedrijke persoon in de zorg.

In een interview de dato 22-11-2020, lees ik een aantal opmerkelijke uitspraken. Zo vertelt ze, dat ze de haat jegens haar alcoholistische moeder had opgeslagen in haar ontstoken amandelen. Nadat de pus er door de kno arts was uitgedrukt, voelde ze ineens warme gevoelens voor haar moeder. Er kunnen opmerkelijke dingen gebeuren in de relatie tussen lichaam en geest, maar daar kun je geen algemeen beleid, toepasselijk voor iedereen, op maken.

En dan denkt u misschien, gekker moet het niet worden. Ik citeer uit hetzelfde interview: "Zingeving is de sterkst gezondmakende kracht".

Ze baseert deze uitspraak op een boek van concentratiekamp overlever psychiater Viktor Frankl. Mensen die vanuit hun innerlijke drijfveren leefden, hadden volgens hem, de meeste kans om te overleven. "Wie een reden heeft gevonden om voor te leven kan bijna alles aan." zegt ze.

Blijkbaar zelfs een concentratiekamp.

Het positieve gezondheid concept is in Limburg met veel retoriek geïntroduceerd, top-down ingestoken, en er is door beleidsmakers heel veel energie gestoken in de vermarkting. Om beoogde resultaten te behalen, moet de gemeente in overleg treden met de beweging. Wie maakt hier nu eigenlijk het beleid, vraag ik me af? En wat voor bedragen zijn hiermee gemoeid? Adviesbureaus kosten kapitalen, zeker als je ermee in gesprek moet blijven.

En is er nog ruimte voor kleinschalige, betaalde zorg? Het antwoord is nee. Grote bedrijven worden ingehuurd om een eenheidsworst aan te bieden, iedereen een kleurplaat en massa is kassa. Een kleine dagbesteding met een unieke insteek heeft het nakijken, omdat ze te weinig mensen in dienst hebben. En dat terwijl de wethouder, na structureel 150000 van het budget af te halen, ons bezworen heeft, dat het géén bezuiniging is, maar een oplossing voor het personeelstekort.

In de praktijk kan dit leiden tot giftige positiviteit. In een filmpje, op de website, stamelt een dame op leeftijd tegen de consulente, "Maar ik denk niet negatief, hoor". Lijkt mij heel normaal, om eens af en toe flink negatief te denken en lekker te foeteren, dat lucht op en is daardoor óók heel gezond.

Verder gaat het gedachtegoed voorbij aan iets heel simpels, maar ook iets heel concreets in het leven, de biologische factoren: Ouderdom en een heel aantal ziekten hebben geen psychologische oorzaak. Zingeving maakt het leven wel leuker, maar neemt de osteoporose echt niet weg.

Jongeren die een beroep doen op jeugdzorg, hebben die niet meer nodig als ze genormaliseerd en ge-de-medicaliseerd worden, en hun innerlijk levensdoel hebben gevonden. Ik weet niet wat u ervan

vindt, heeft uzelf pubers in huis gehad en geprobeerd die te normaliseren? Ikzelf wordt in ieder geval niet graag ge-demedicaliseerd en zeker niet genormaliseerd, hoewel mijn huisgenoten daar misschien anders overdenken.

Mensen moeten weer zelfredzaam worden. Met andere woorden, ze moeten het, samen met een leger aan vrijwilligers en mantelzorgers, zelf gaan oplossen. Op het moment dat iemand beroep doet op de WMO, is dat leger al lang uitgeput en met een burn-out opgenomen. Het aantal vrijwilligers neemt de afgelopen jaren alleen maar af en tegelijkertijd zet de rijksoverheid alles in werking om vrouwen te verleiden om fulltime te werken.

Mijn vader zou zeggen, hier heeft iemand hardop gedroomd. En Tsjakka is kassa!

Bronvermelding

Volkskrant interview Machteld Huber 22-11-2020

<https://www.volkskrant.nl/mensen/vind-wat-je-ten-diepte-wilt-dan-biedt-het-leven-kansen~b4f521ef/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

<https://www.socialevraagstukken.nl/neoliberaaal-getinte-roze-positieve-gezondheidsbril-verblindt/>

<https://www.socialevraagstukken.nl/kritiek-op-introductie-van-positieve-gezondheid-vooral-suggestief/> REACTIE nummer 2 Rob Arnoldus en Mark de Koning

Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning 2023-2026 Sociaal Domein Maastricht/ Heuvelland

“Investeren in optimale deelname aan de samenleving bevordert welzijn en gezondheid van alle inwoners”

Website positieve gezondheidsbeweging <https://www.iph.nl/>

Website Limburg Positief gezond <https:// limburgpositiefgezond.nl/>

<https://www.medischcontact.nl/opinie/blogs-columns/blog/onze-definitie-van-gezondheid-is-de-beste.-you-better-believe-it->

https://www.iph.nl/assets/uploads/2021/02/Publicatie-Volkskrant-_11-feb.-2021-07_33_11.pdf

<https://dvh.nl/extra/Pati%C3%ABntengroep-Long-COVID-Nederland-vraagt-in-petitie-om-steun-voor-ruim-100.000-mensen-met-langdurige-klachten-door-corona-26918122.html>

<https://www.socialevraagstukken.nl/mantra-van-de-mens-centraal-noopt-tot-kritische-houding-professionals/>

<https://iederin.nl/positieve-gezondheid-wat-biedt-het-mensen-met-een-beperking/>

<https://www.kwakzalverij.nl/tijdschrift/tijdschrift-archief-2018/positieve-gezondheid-als-modekreet/>